

Ons Kompas

19 mei 2026

Opschaling van duurzame biograndstoffen voor chemie, materialen en biobrandstoffen

De transitie naar een duurzame biogene koolstofeconomie is complex, en daarmee weerbarstig. Het vereist daarom gecoördineerde actie over sectoren, waardeketens en maatschappelijke domeinen heen. Geen enkele organisatie of platform kan deze transitie alleen realiseren. De Green Elephant Alliance fungeert daarom als een samenwerking waarbij partijen uit industrie, financiële sector, kennis en innovatie, en overheid de dialoog aangaan om tot breedgedragen initiatieven te komen. Door inspanningen op elkaar af te stemmen en complementaire capaciteiten te bundelen, willen partners de ontwikkeling van een samenhangend en schaalbaar ecosysteem voor duurzame biogene koolstof versnellen. Door deze collectieve aanpak wil de Alliantie niet alleen individuele initiatieven stimuleren, maar vooral bijdragen aan de systemische ontwikkeling van duurzame koolstofwaardeketens. Dit betekent dat we de gezamenlijkheid zoeken in acties waar het collectief meer kan bereiken dan de individuele partijen. Deze alliantie is een aanvulling op de activiteiten van de individuele partijen en geen gedeeltelijke of gehele vervanging. De alliantie is geen nieuw platform met juridische status, maar bevordert de samenhang tussen de partijen en reduceert versnippering.

1. Gezamenlijke ambitie

De deelnemers aan deze alliantie hebben zich verbonden aan een gezamenlijke kompasvraag:

Hoe kunnen we als Nederland collectief een toekomstbestendig biograndstoffensysteem realiseren, dat voldoende duurzame biogene koolstof levert, innovatieve ketens stimuleert, en meervoudige waarde creëert, binnen planetaire grenzen en met perspectief voor landbouw, industrie en samenleving?

Deze transitie is noodzakelijk om de klimaatdoelen te halen, strategische autonomie te versterken, biodiversiteit te herstellen en een toekomstbestendige economie te bouwen.

2. Gedeelde uitgangspunten

Wij werken vanuit de volgende principes:

- **Biograndstoffen zijn onmisbaar** voor het uitfaseren van fossiele koolstof in chemie, materialen en mobiliteit. Naast andere ontwikkelingen als reductie en recycling.
- **Regeneratieve productie en circulaire ketens vormen de basis**, binnen planetaire grenzen en met behoud van bodem, biodiversiteit en waterkwaliteit.
- **Eerlijke waardeverdeling** in de keten is essentieel, inclusief een toekomstbestendig verdienmodel voor boeren en andere primaire producenten.
- **Maatschappelijk draagvlak** is een randvoorwaarde; transparantie, feiten en rechtvaardigheid staan centraal.
- **Systeem-samenwerking** tussen landbouw, industrie, logistiek, kennisinstellingen, overheid en financiers is noodzakelijk om opschaling mogelijk te maken.
- **Beleid, investeringen en innovatie** moeten voorspelbaar, stabiel en op elkaar afgestemd zijn.

3. Tijdsdynamiek en synergie tussen toepassingen

De partijen in deze alliantie zien een tijdsafhankelijkheid in de inzet van biograndstoffen. Deze verschuiving van gebruik in de tijd leidt tot een strategische synergie:

- De inzet van biobrandstoffen voor wegmobiliteit, luchtvaart (SAF) en scheepvaart is al gaande op schaal. Dit komt doordat deze sectoren directe, grootschalige emissiereducties nodig hebben vanwege klimaatafspraken en er als gevolg actieve mandaten in de vorm van bijmengverplichtingen.
- In de komende 10 jaar zal de behoefte aan biograndstoffen voor chemie en materialen sterk toenemen, terwijl de vraag naar biobrandstoffen voor wegmobiliteit over 10 jaar geleidelijk zal afnemen door elektrificatie van mobiliteit en transport.
- De opschaling in mobiliteit bereidt daarmee de weg voor de opschaling in chemie en materialen, doordat de infrastructuur, logistiek en conversietechnologieën worden opgeschaald. Daarmee worden investeringen in bioraffinage en

Green Elephant Alliance
Unlocking the Potential of the Bio-Economy

conversie-installaties rendabel. Dit zorgt voor stabiele biomassaketens die geleidelijk verschuiven naar meer hoogwaardige toepassingen in materialen.

- Nu inzetten op de opschaling van biobrandstoffen in synergie met materialen creëert daarmee langjarig perspectief dat een aanjager kan zijn voor de chemische sector en materialenketens, die door dezelfde voorkant van de waardeketens van duurzame koolstof zullen voorzien. Zo wordt een lockin voorkomen.
- Door de groei van toepassingen in chemie en materialen, zal ook de sourcing van biograndstoffen zich ontwikkelen en richten. Daardoor kunnen Nederlandse productie en importketens op gang komen.

Deze tijdsdynamiek van de verschillende toepassingen, grondstoffen en de combinatie van lokale productie en import, vormt zo een strategische ruggengraat voor de Nederlandse biograndstoffentransitie, waarbij gestreefd wordt naar synergie in plaats van concurrentie.

4. Gezamenlijke doelen

Daarom zetten we met deze alliantie in op het aanjagen en versnellen van deze strategische ruggengraat. De ondertekenaars streven ernaar om:

1. Het gebruik van duurzame biograndstoffen substantieel op te schalen voor chemische bouwstenen, materialen en biobrandstoffen onder meer door een level playing field te creëren.
2. Fossiele koolstof stapsgewijs uit te faseren in lijn met Europese en nationale klimaatdoelen.
3. Nieuwe waardeketens te ontwikkelen die economisch rendabel, ecologisch verantwoord en maatschappelijk gedragen zijn.
4. Standaardisatie, certificering en transparantie te versterken om kwaliteit, duurzaamheid en herkomst te borgen.
5. Innovatie en investeringen te versnellen via gezamenlijke programmering en publiek-private samenwerking.
6. Boeren en landgebruikers een eerlijk en stabiel perspectief te bieden via nieuwe teelten, reststroomvalorisatie en beloning voor ecosysteemdiensten.

Green Elephant Alliance
Unlocking the Potential of the Bio-Economy

7. Het maatschappelijk debat te verbreden en te verdiepen, gebaseerd op feiten, kansen en rechtvaardigheid.
8. Een nationale strategie voor biograndstoffen te ondersteunen, inclusief keuzes voor landgebruik, importvoorwaarden en ketenprioriteiten.

5. Wat gaan we doen

- Een gezamenlijke alliantie voor collectieve actie vormen, waarin kennis, data, scenario's en beleidsbehoeften worden gedeeld.
- Gezamenlijke communicatie richting maatschappij en overheid versterken, met een gedeeld narratief over de noodzaak en kansen van biograndstoffen.
- Knelpunten in ketens gezamenlijk adresseren, zoals grondstofmobilisatie, infrastructuur, marktontwikkeling en regelgeving.
- Kansen identificeren en agenderen voor ontwikkelingen van productiefaciliteiten.
- Afstemming zoeken met overheid, regio's en EU-partners om consistent beleid en investeringslogica te bevorderen.

6. Deelnemers

- NGF BioBased Circular
- Platform Hernieuwbare Brandstoffen
- Platform BioEconomie
- ChemistryNL
- TKI Energie & Industrie
- VNCI – Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie
- Energy Innovation NL
- Platform Groene Chemie, Nieuwe Economie

